

تاریخ ایران

از آغاز تا

عصر حاضر

مؤلف

حمید هاشمی

انتشارات فرهنگ و قلم

۱۳۸۵

هاشمی، حمید، ۱۳۳۱ -

تاریخ ایران / مؤلف حمید هاشمی - تهران: فرهنگ و قلم

ISBN: 964 - 6989 - 16 - 0 ۵۷۸ ص ۵۰۰۰ تومان

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.

۱. ایران - تاریخ - الف. عنوان

ت ۲ / ۵۲ DSR ۹۵۵

کتابخانه ملی ایران

انتشارات فرهنگ و قلم

■ تهران، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، کوچه بهار، پلاک ۱۳۴

تاریخ ایران از آغاز تا عصر حاضر

نویسنده: حمید هاشمی

سال چاپ: ۱۳۸۵ / نوبت چاپ: اول / شمارگان: ۳۵۰۰

حروف نگاری: تینا / لیتوگرافی: باهر گرافیک (۶۴۶۴۵۶۹)

ISBN: 964 - 6989 - 16 - 0

شابک: ۹۶۴ - ۶۹۸۹ - ۱۶ - ۰

تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۸۷۳۷۲ - ۶۶۴۹۲۷۳۲

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

«کلیه حقوق مادی و معنوی برای ناشر محفوظ است»
ضمناً کسب اجازه برای استفاده از مطالب هزینه‌ای ندارد

فهرست مطالب

۹	تاریخ چیست؟
۹	فوائد تاریخ
۱۱	آغاز تاریخ
۱۴	موقعیت ایران در نقشه جهان
۱۵	ساکنین اولیه
۱۶	مبدأ اقوام آریایی
۱۷	سخن نویسنده
۲۱	مادها
۳۱	هخامنشیان
۸۱	سلوکیان
۱۰۳	اشکانیان
۱۵۵	ساسانیان
۱۹۷	اعراب
۲۲۵	بنی امیه
۲۳۹	عباسیان
۲۶۱	طاهریان
۲۸۹	صفاریان
۳۱۷	سامانیان
۳۳۹	آل بویه
۳۶۱	آل زیار
۳۷۵	علویان
۳۸۷	غزنویان
۳۹۷	آل افراسیاب
۴۰۳	سلجوقیان
۴۲۷	خوارزمشاهیان
۴۶۳	صفویه
۴۸۵	افشاریان
۵۱۳	زندیه
۵۳۸	قاجاریه

سرمزینهای شمال

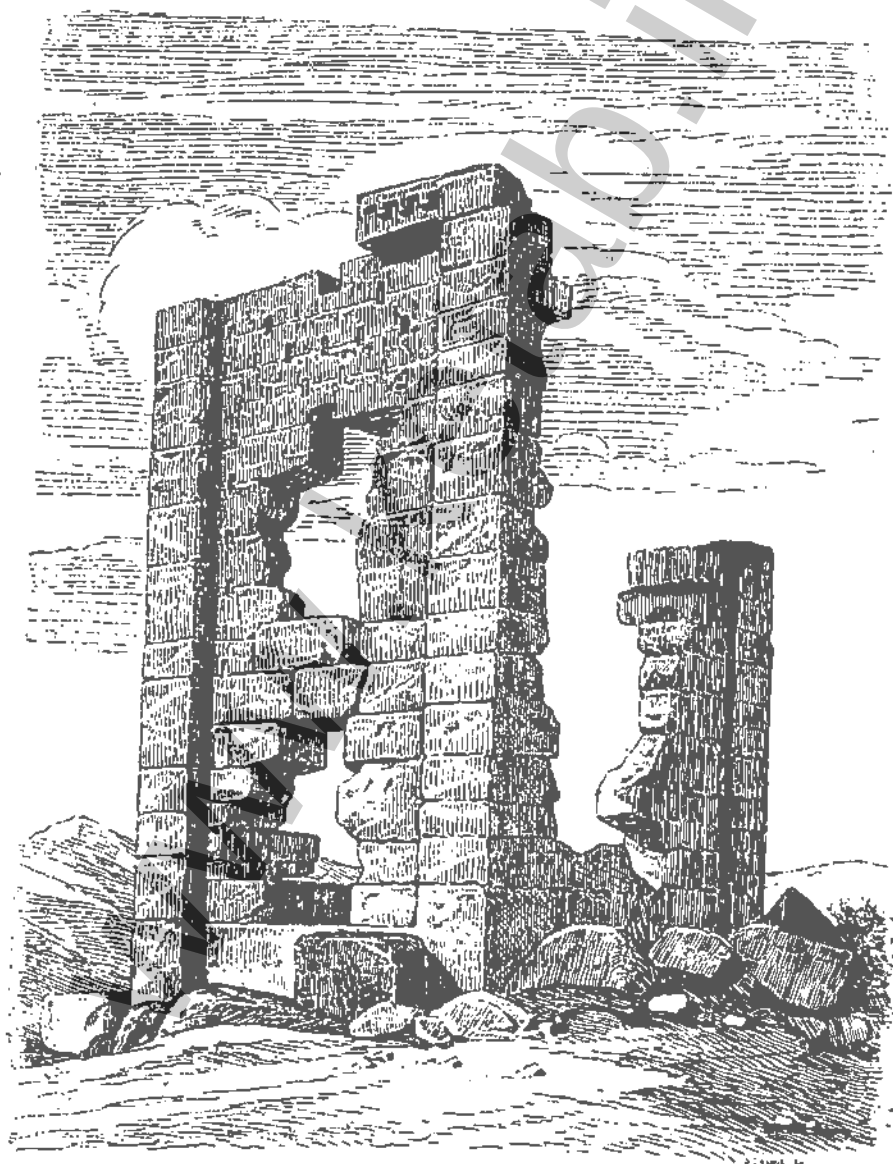
خط سیرا قروم هند و اروپائی

کتابی که در دست مطالعه دارید کتاب تاریخ است، کتابی پیرامون زندگی گذشتگان و این کتاب درباره‌ی گذشته ایران سخن دارد و سرزمین ایران را از دیر باز تا کنون بصورت اجمالی به نظاره می‌کشد و قومیت‌های مختلفی را که از سه هزار سال پیش در آن زیستند تشریح می‌کند. و اما کتاب تاریخ از تمام جهان سخن می‌گوید از جهان و مخلوقی که در آن زیستند، از عمق زمان با شما حرف می‌زند که تا برخی مقاطع آن ملموس است و از آن پیشتر با شبهه مواجه است زیرا که دانسته‌های تاریخی مربوط به دوران‌های اولیه غالباً با حدس و گمان توأم است و بطوریکه آورده می‌شود برخی از دانشمندان زمین‌شناسی عمر موجودات زنده را بیش از ۲ میلیارد سال می‌دانند در حالیکه اطلاعات مکتوب ما فقط ۳ تا ۴ هزار سال سابقه دارد و به عقیده نویسنده این سطور فایده‌ای که از تاریخ متصور است از همین نوشته‌ها نیز حاصل می‌گردد و اگر حاصل تحقیقات دانشمندان بررسی شود خوب است اما آنچه که بیش از همه چیز در این علم نهفته است مطلبی است که اصولاً به دوران‌های اولیه زندگی بشر ربط زیادی ندارد و به قول هگل اگر تاریخ صد میلیون سال یا حتی به گفته برخی از مکتشفین یک میلیارد سال هم باشد تفاوتی با یک میلیون سال ندارد چون به هیچکدام دسترسی نیست اما بد نیست خواننده سرگذشت پیشینیان ادواری را که بر انسان گذشته بداند تا قدر آسایش کنونی خویش را بیشتر درک کند و لذا برخی تقسیمات آورده می‌شود، از جمله اعتقاد گلداشمیت که عمر زندگی را ۱۰۰ میلیون سال دانسته و آن را به پنج دوره تقسیم کرده. دوران‌های اول تا پنجم، و علمای هم اعتقاد او برای دوره اول ۵۰ میلیون سال و دوره‌های بعد را به ترتیب ۳۰، ۱۰ و ۸ میلیون سال می‌دانند و عصری را که به نسل حاضر بشر متصل می‌شود در این تقسیم بندی ۵۰۰ هزار سال می‌دانند که در آغاز آن انسان اولیه زندگی می‌کرد و عصر حجر و عصر فلز تقسیم بندی پس از آن

هستند، که قطعاً هیچ اثری از آن روزگاران برای بشر باقی نیست و حدس و گمان‌های آورده شده درباره‌ی تاریخ انسان و زندگی او در ۵۰۰ هزار سال پیش بر پایه به دست آوردن ابزار آلاتی همچون تبر سنگی در غارها و یا آسیای سنگی، در اکتشافات و یا ابزارآلات دیگر و شکل برخی اقسام که بر دیواره‌ی غارها در دل کوه نقش بسته بوده است و قطعاً این قبیل اطلاعات قابل تغییر است و اگر مثلاً دانشمند دیگری این سنوآت را بالا و پائین کند هیچکس جلودار او نیست عقیده‌ای است که ابراز می‌کند هرکس نخواهد نمی‌پذیرد، یکی دیگر از عقاید دانشمندان بر این است که ما را یعنی انسان عصر حاضر را ادامه دهندگان زندگی انسان اولیه نمی‌دانند و معتقدند که بارها و حداقل یکبار زندگی انسان دچار اضمحلال گردیده و نسل بشر از بین رفته و این انسان انسان دیگری است غیر از انسان اولیه و دلائلی نیز بر اعتقادات خود آورده‌اند و پاره‌ای از آنان تغییرات شدید طبیعی را عامل نابودی انسان اولیه می‌دانند و معتقدند سرماهای بسیار وحشتناکی سراسر کره خاکی را در برگرفته و یا باران‌هایی بنیان برافکن، و یا لرزش‌های عمیق زمین و به هر صورت نسل بشر اولیه را منقرض می‌دانند که در این باره شاید الهام‌گیر از کتب مذهبی گشته‌اند و زیر و رو شدن شهر لوط و همچنین طوفان نوح و از این قبیل اطلاعات مذهبی موجبات شکل‌گیری چنین افکاری بوده باشد، که البته شاهد عینی آنرا نیز در سطحی کوچکتر در عصر حاضر شاهد بودیم، واقعه‌ی سونامی را که در چند لحظه شهرهایی را ویران کرد. و به خصوص هنگامی که نسل بشر را به نژادهای مختلف تقسیم می‌کنند و در این تقسیمات سفیدپوستان را فرزند سام و حام اولاد حضرت نوح (س) می‌دانند حدس ما را قوت می‌بخشد که حداقل نیمی از انگیزه‌ی چنین فرضیه‌ای را در روایات مذهبی باید جستجو کرد.

تاریخ علم بسیار وسیعی است اما خاصیت ویژه‌ای دارد که آنرا از دیگر علوم مجزا می‌کند، زیرا که ظاهراً چون شیمی و فیزیک برای خواندن آن الزامی نیست و همچون ریاضیات استفاده عینی در زندگی بشر ندارد که حتی یک کاسب دوره گرد نیز باید در حد خود آنرا بداند، اما علم عجیبی است که برخی از انسانها و حتی پاره‌ای از ملل و شاید در میان ملتها در مقاطع خاصی اصولاً کتاب تاریخ خود را بسته و کنار گذاشته‌اند و هیچ بهره‌ای از آن متصور نیستند، و در ظاهر آسیبی هم ندیدند ولی ویژگی تاریخ چنین است و تاریخ با اهمیت‌ترین علمی است که بشر از آن می‌تواند بهره‌برداری کند، و تاریخ از تمام علوم مهم‌تر است زیرا که اگر علوم مختلف هریک خاصیتی برای بشر دارد تاریخ برای ملتها اگر رعایت شود چادر حفاظتی می‌سازد، که هر ملتی از این حریم حفاظتی بهره‌برداری کند از آسیبهای بسیاری در امان خواهد بود و طبعاً ملتها و دولت‌های سرکشی نیز بوده و هستند، که به اندرز تاریخ بی‌اعتنا می‌باشند که دیر یا زود ضربه‌ی اشتباهات خود را احساس نموده‌اند و عیب کار در این

قبیل مواقع در این است که آگاهی پس از موقع و یا بهره‌برداری تاریخ گذشته از تاریخ ممکن نیست
و اگر ملتی را غفلت دریابد و به موقع از نصایح تاریخ استفاده نکنند، استفاده بی‌موقع از پند تاریخ،
نوشداری پس از مرگ سهراب خواهد بود.

قبر هخامنشی: بازمانده قبری در پاسارگاد (احتمالاً مقبره کمبوجیه) (از کتاب تاریخ هنر در ایران)